



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی خراسان رضوی

بیمارستان شهید کلبیاب

ترومای فک و صورت



آنچه بیمار بایستی بداند:

ترومای فک و صورت: ترومای فک و صورت به حالتی گفته می شود که در آن بافت نرم و یا سخت دهان، صورت و فک دچار جراحت یا شکستگی یا ضربه شده باشند.

در ترومای صورت بخش هایی مانند صورت، دندان، استخوان های فک و صورت، پوست صورت و لثه ها ممکن است دچار آسیب شوند. همچنین نواحی دور چشم ها، غدد بزاقی و اعصاب را نیز ممکن است درگیر نماید.

علل ترومای فک و صورت: تصادف- حوادث ورزشی- حوادث حین کار- اصابت جسم سخت به صورت- نزاع و حوادث فیزیکی- سقوط از بلندی

علائم ترومای فک و صورت: تورم و کبودی در محل تروما- خونریزی - جراحت- تغییر شکل

درمان ترومای فک و صورت: بستری و تحت نظر بودن- استراحت دربستر- دارودرمانی- عمل جراحی در موارد شدید

عوارض ترومای فک و صورت: خونریزی- عفونت- مشکلات تنفسی- مشکلات زیبایی

تغذیه:

✓ بعد از عمل دستور رژیم غذایی مناسب توسط پزشک داده می شود که با رعایت آن سلامتی شما تضمین می گردد. چنانچه فک بسته شده باشد و قرار باشد که چند هفته بسته بماند باید نحوه تغذیه مناسب به صورت زیر اجرا شود: خوردن شیر و مایعات توسط نی درشت از فاصله بین دندان ها یا از فضای منتهی الیه دندان ها که در عقب دهان وجود دارد. شما می توانید هر آنچه را که دوست دارد توسط مخلوط کن به صورت کاملاً آبکی و مایع در آورده و سپس صاف نمایید تا محلول حاصل به صورت کاملاً آبکی در آید و سپس با نی درشت آن را بمکید.

✓ در مواردی که فک شما بسته نشده باشد، می توانید مواد غذایی را داخل مخلوط کن کاملاً آبکی نموده و سپس با لیوان سر بکشید. چنانچه دندان ها در اثر ضربه لق شده و یا احیاناً از بستر خود خارج شده باشد پزشک معالج معمولاً آنها را به دور یک نوار فلزی مخصوص به نام آرچار با سیم، ردیف بندی و محکم می نماید و شما باید به مدت سه ماه فقط رژیم غذایی را به صورت مایعات به شرحی که داده شد مصرف کنید.

✓ در تغذیه باید سعی شود مواد پروتئینی مثل گوشت، ماهی و مرغ به صورت چرخ کرده و پخته شده داخل سوپ بیمار اضافه شوند. تمام مواد غذایی اعم از میوه و سبزیجات و مواد لبنی به صورت مایع شده و قابل استفاده باشد.

✓ می بایست روزانه ۸-۱۲ لیوان مایعات مصرف نمایید. به رقیق شدن ترشحات و خروج راحت تر آن کمک می نماید.

✓ از مصرف الکل و نوشیدنی های کافئین دار و دخانیات خودداری نمایید. بهبودی را با تاخیر مواجه می کند.

✓ خوردن شیرینی جات مصنوعی را به حداقل برسانید زیرا سبب افزایش و غلیظ شدن ترشحات می گردد.

فعالیت:

➤ دوره بهبودی ممکن است چندین هفته ممکن است طول بکشد.

➤ تا زمانی که پزشک اجازه نداده است از بستر خارج نشوید.

➤ موقع استراحت زیر سر ۳۰ درجه بالا باشد زیرا به کاهش تورم کمک می کند.

➤ بعد از عمل در صورت اجازه حرکت از سوی پزشک، از وضعیت خوابیده به نشسته یا ایستاده و یا از حالت نشسته به ایستاده آرام تغییر وضعیت دهید تا دچار سرگیجه و سیاهی رفتن چشم و غش نشوید. اگر احساس سرگیجه و غش نمودید بلافاصله بشینید.

➤ در اسرع وقت طبق دستور دکتر فعالیت نشستن یا پیاده روی را شروع کنید تا از بروز مشکلات مانند لخته شدن خون در پاها جلوگیری نمایید.

➤ از خم شدن و فین کردن و عطسه و سرفه پر فشار بپرهیزید زیرا خونریزی را تشدید می نماید.

مراقبت از زخم:

✚ اگر عمل جراحی شده اید و برش عمل جراحی خارج از دهان روی صورت می باشد می بایست زخم را روزانه شستشو و پانسمان نمایید.

✚ دستان خود را قبل از تعویض پانسمان بشوید و ضدعفونی نمایید.

✚ روی زخم را نخراشید و چیزی روی آن نزنید.

✚ با بتادین و سرم شستشو تمیز کرده و پانسمان نمایید.





دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی خراسان رضوی

بیمارستان شهید کلمیاب

ترومای فک و صورت



- ✚ بهداشت دهان را رعایت نمایید. حداقل دو بار در روز مسواک بزنید و دهانشویه خود را سه بار در روز مصرف نمایید.
- ✚ در تاریخ مشخص شده بعد از اجازه پزشک نسبت به خروج بخیه ها اقدام نمایید.
- ✚ گاهی ممکن است درون دهان جهت خروج ترشحات لوله ای پلاستیکی درون زخم قرار داشته باشند که می بایست به آن دست نزنید و آن را خارج ننمایید.
- ✚ شستشوی دهان بعد از عمل با محلول کلرهگزیدین هر هشت ساعت باید ادامه داشته باشد و حداکثر تا یک هفته ممکن است ادامه داشته باشد.
- ✚ بعد از یک هفته می بایست دندان های خود را مسواک بزنید و هیچ ترسی از آسیب مسواک به دندان ها نداشته باشید. بهتر است مسواک نرم و کوچک باشد.

داروها:

- مصرف داروها طبق دستور پزشک و مراجعه به پزشک معالج در زمان تعیین شده و قبل از اتمام داروها
- دوره های درمانی را حتی بعد از بهبودی کامل ادامه دهید.
- در صورت بروز هر گونه واکنش به دنبال مصرف داروها به پزشک خود مراجعه نمایید.
- از داروهای مسکن استروئیدی مانند آسپرین و ناپروکسن به دلیل افزایش خطر خونریزی استفاده نکنید.
- مکمل هایی مانند ویتامین e می تواند سبب افزایش خطر خونریزی می شود.

سایر مراقبت ها:

- ✓ مراجعه به پزشک معالج در زمان تعیین شده و قبل از اتمام داروها
- ✓ جهت پیشگیری از بروز زخم بستر می بایست هر دو ساعت تغییر وضعیت داشته باشید. پوست را به طور مداوم از نظر بروز زخم بستر بررسی نمایید. بهتر است از تشک مواج برای بیمار استفاده شود.
- ✓ جهت پیشگیری از بروز عفونت ریه بهتر است در طول روز چندین مرتبه تنفس عمیق داشته باشید.
- ✓ استفاده از کمپرس یخ به بهبود درد و التهاب کمک می کند. هرگز یخ را مستقیم روی صورت ثقلار ندهید یک تکه یخ را درون پلاستیک و پارچه ای قرار داده و هر ساعت ۲۰ دقیقه روی فک قرار دهید.

چگونه از ترومای صورت پیشگیری نماییم:

- هنگام ورزش، استفاده از ابزار های ایمنی و محافظت کننده را فراموش نکنید.
- در هنگام خواب آلودگی یا خسته و آشفته بودن رانندگی نکنید.
- اگر فعالیت ورزشی خاصی را انجام می دهید از محافظ های صورت استفاده نمایید.

در صورت بروز علائم زیر بلافاصله به پزشک مراجعه نمایید:

تب کنترل نشده- ترشح عفونی از محل زخم- درد شدید که به مسکن جواب نمی دهد- مشکلات تنفسی- تورم شدید درغدد لنفاوی گردن- مشکلات در صحبت کردن

جهت پیگیری و سوالات خود می توانید با کلینیک پرستاری خود مراقبتی به شماره ۰۵۱۳۸۰۲۶۱۵۹ تماس حاصل نمایید.

سایت بیمارستان: <http://h-kamyab.mums.ac.ir>

با اسکن بارکد، از مطالب آموزشی سایت بیمارستان استفاده نمایید.



کد پمفلت: J&F /1/3	سال تهیه: 1401
گروه هدف: بیماران	بازنگری: 1404